

HRVATSKI SABOR

KLASA: 008-02/13-01/01

URBROJ: 65-13-03

Zagreb, 28. ožujka 2013.

02-04-2013

02203/13-12/07 50301
65-13-03 107 -

09

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 177. stavak 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2012. godinu**, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno odredbi članka 25. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 172/03, 144/10 i 77/11), dostavila Agencija za zaštitu osobnih podataka, aktom od 28. ožujka 2013. godine.

PREDJEDNIK

[Handwritten signature]

REPUBLIKA HRVATSKA
Agencija za zaštitu osobnih podataka
Zagreb, Martićeva 14

Klasa: 008-06/13-01/01
Urbroj: 567-06/04-13-03
Zagreb, 28.03.2013.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-03-2013		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
008-06/13-01/01	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
567-13-01	1	CD

Hrvatski sabor
Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

PREDMET: Godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup
informacijama za 2012. godinu

- dostavlja se

Poštovani,

Sukladno članku 25. stavku 4. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 172/03., 144/10., 37/11. i 77/11.), te članku 177. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 71/00., 129/00., 117/01., 6/02.- pročišćeni tekst, 41/02., 91/03., 58/04., 39/08., 86/08. i 81/12.), dostavljamo Vam Godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2012. godinu.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Izvješće o provedbi
Zakona o pravu na pristup informacijama
za 2012. godinu

Zagreb, 28. ožujka 2013. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	2
2. Tijela javne vlasti i njihove obveze prema Zakonu.....	2
3. Nadzor nad nad provođenjem Zakona	4
3.1. Nadležnost	4
3.2. Unutarnja organizacija za obavljanje poslova zaštite prava na pristup informacijama.....	4
4. Metodologija izvješćivanja.....	4
5. Rad tijela javne vlasti	5
5.1. Pregled rada u tijelima javne vlasti.....	5
5.2. Naknada stvarnih materijalnih troškova.....	9
5.3. Objava informacija i katalog informacija.....	9
6. Izvešće o radu Agencije	10
6.1. Rad po žalbama	10
6.2. Odabrani predmeti	14
6.3. Nadzor nad provođenjem Zakona	20
6.4. Upiti	21
6.5. Upravni sporovi i presude upravnih sudova	24
6.6. Aktivnosti Agencije vezane za proces pridruživanja Europskoj uniji	25
6.7. Projekti.....	25
6.8. Obilježavanje Međunarodnog dana prava na pristup informacijama „Građani imaju pravo znati“	26
6.9. Suradnja s drugim tijelima.....	26
6.10. Poduzete aktivnosti na promoviranju prava na pristup informacijama.....	27
6.11. Edukacije.....	27
6.12. Info-telefon	28
6.13. Prisustvovanje na stručnim skupovima.....	28
6.14. Pojavljivanje u medijima.....	28
7. Ocjena stanja i prijedlozi za unapređenje.....	29

1. Uvod

Pravo na pristup informacijama je temeljno ljudsko pravo. Povijest prava na pristup informacijama koje su u posjedu tijela javne vlasti može se razmatrati kao povijest demokratizacije države i njene pretvorbe iz instrumenta vladanja podanicima u instituciju u službi građana. Svake godine svjedoci smo da sve više zemalja donosi zakone kojima se uređuje pravo na pristup informacijama, tako da je danas oko 90 zemalja zakonima zajamčilo pravo na pristup informacijama. Živimo u vremenu kada je sudjelovanje građana u donošenju odluka i njihovo pravo nadzora tijela javne vlasti postalo demokratski standard, a transparentnost i odgovornost mjerilo demokratskog upravljanja.

Ustav Republike Hrvatske u članku 38. stavku 4. jamči pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Pored Ustava pravo na pristup informacijama u 2012. godini bilo je regulirano Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 172/03., 144/10., 37/11. i 77/11.). Dana 15. veljače 2013. godine na sjednici Hrvatskog sabora usvojen je Zakon o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13.).

Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2012. godinu je drugo po redu izvješće koje Agencija za zaštitu osobnih podataka (dalje u tekstu: Agencija) podnosi Hrvatskom saboru kao tijelo nadležno za provedu nadzor nad Zakonom o pravu na pristup informacijama (dalje u tekst: Zakon).

S obzirom na drugu godinu nadležnosti rada na ovom izuzetno važnom području, bez obzira na nedostatke u Zakonu, uočeno je da su korisnici prava na informacije postali osvješteniji u svojim pravima te je korištenje prava na pristup informacijama u stalnom porastu. Odras jačanja svijesti građana u ostvarivanju prava na pristup informacijama doveo je do porasta broja žalbi, tako da se broj žalbi i ostalih predmeta koje su zaprimljeni u Agenciji više nego udvostručio u odnosu na 2011. godinu. Unatoč tome uočeno je da tijela javne vlasti moraju ulagati dodatne napore kako bi njihov rad postao transparentniji i otvoreniji prema građanima i drugim korisnicima.

2. Tijela javne vlasti i njihove obveze prema Zakonu

Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona Vlada Republike Hrvatske ne donosi popis tijela javne vlasti. Agencija je u postupcima po žalbama u konkretnim slučajevima utvrđivala je li određena pravna osoba tijelo javne vlasti, a te odluke su bile podložne i sudskoj kontroli upravnih sudova.

Zakon koji je u 2012. godini bio na snazi, određuje da su tijela javne vlasti državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedno većinsko vlasništvo.

Za određivanje tijela javne vlasti osobito su značajne dvije presude Upravnog suda Republike Hrvatske. Prva presuda je presuda Poslovnog broja: Us-6433/2011-5 u kojoj je Sud dao tumačenje da su tijela javne vlasti i trgovačka društva koja su osnovana posredstvom drugog

tijela javne vlasti. Druga presuda je presuda Poslovnog broja: Us-10052/2011-4 u kojoj je Sud izrazio pravno shvaćanje da je športska udruga tijelo javne vlasti budući da su športske djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku i pod uvjetom da se djelomično ili u cijelosti financiraju iz proračuna bilo lokalnog ili državnog.

S obzirom da zakonska definicija traži kumulativno ispunjavanje uvjeta to znači da su i druge pravne osobe, a tako i udruge, čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes, te ako dobiju i minimalna sredstva iz proračuna, obveznici primjene Zakona i tijela javne vlasti. Člankom 23. Zakona o udrugama („Narodne novine“, broj 88/01. i 11/02.) propisano je da Vlada Republike Hrvatske, na osnovi provedenog natječaja, dodjeljuje dotaciju iz državnog proračuna udrugama za projekt ili program koji je od osobitog interesa za opće/javno dobro u Republici Hrvatskoj, a koje odredbe se na odgovarajući način primjenjuju na dodjelu dotacije iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iz navedenog proizlazi da bi udruge koje su dobile dotaciju iz proračuna, temeljem citiranog članka Zakona bile tijela javne vlasti.

Uzimajući u obzir navedeno, u provedbi Zakona je uočeno kako definicija prema kojoj su tijela javne vlasti i pravne osobe čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes, te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, podrazumijeva da su mnogobrojne udruge ili druge pravne osobe tijela javne vlasti. U Izvešću o provedbi Zakona Agencija je utvrdila minimalni okvirni broj tijela javne vlasti i to 5432, ali uzimajući u obzir zakonsku definiciju i navedene sudske presude, broj tijela javne vlasti je daleko veći od toga broja. Isto tako je uočeno da građani, a ni same udruge nisu na ovakav način doživjeli zakonsku definiciju, tako da Agencija, uz izuzetak udruga sa javnim ovlastima, nije zaprimila u 2012. godini niti jednu žalbu vezani za rad udruga kao tijela javne vlasti. Također udruge koje ispunjavaju uvjete iz zakonske definicije, nisu dostavile Izvešće o provedbi Zakona, tako da Agencija nema saznanja jesu li u svom radu bile otvorene i transparentne, te jesu li ispunjavale obveze koje Zakon određuje tijelima javne vlasti. Jedan dio udruga sa javnim ovlastima je dostavio Izvešće. S obzirom da je zakonska definicija neprecizna, Agencija je u praksi imala slučajeve u kojima je bilo teško odlučiti tko su tijela javne vlasti, pa je pozitivno što je u novom Zakonu pojam tijela javne vlasti određen na jednostavniji i razumljiviji način.

Tijela javne vlasti su obvezna redovito objavljivati informacije, a tijela javne vlasti u čijoj je nadležnosti izrada nacrta zakona i podzakonskih akata dužna su objavljivati nacрте tih akata, te omogućiti korisnicima da se u primjerenom roku o njima očituju. Informacije koje tijelo javne vlasti posjeduje, kojima raspolaže ili koje nadzire sadržane su u katalogu informacija. Tijelo javne vlasti će posebnom odlukom ustrojiti katalog informacija koji sadrži sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom davanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup.

Radi osiguravanja pristupa informacijama tijelo javne vlasti obvezno je donijeti odluku kojom će odrediti službenika za informiranje, te upoznati javnost sa službenim podacima o službeniku za informiranje, kao i o načinu njegova rada. Radi osiguravanja javnosti rada, tijela javne vlasti obvezna su svojim općim aktima utvrditi uvjete pod kojima se omogućava neposredan uvid javnosti u njihov rad. Tijela javne vlasti obvezna su omogućiti pristup informacijama: pravodobnim objavljivanjem informacija o svome radu na primjeren i dostupan način, odnosno na internetskim stranicama tijela javne vlasti ili u javnom glasilu, radi upoznavanja javnosti, davanjem informacije korisniku koji je podnio zahtjev na jedan od sljedećih načina: neposrednim davanjem informacije, davanjem informacije pisanim putem, uvidom u dokumente i izradom preslika dokumenata koji sadrže traženu informaciju, dostavljanjem preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju i na drugi način koji je prikladan za ostvarivanje prava na pristup informaciji.

3. Nadzor nad nad provođenjem Zakona

3.1. Nadležnost

Agencija je kao pravna osoba s javnim ovlastima obavljala u 2012. godini poslove neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama, a također i neovisnog tijela za zaštitu osobnih podataka. Ulagala je velike napore u obavljanju zadaće neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama, osobito ujednačavajući praksu i sprječavajući sukob između zaštite osobnih podataka i zaštite prava na pristup informacijama, koja su dva ustavna prava i koja se često nalaze u sukobu.

U području prava na pristup informacija tijekom 2012. godine, Agencija je imala ovlast za obavljanje sljedećih poslova: rješavanje žalbi o ostvarivanju prava na pristup informacijama, obavljanje nadzora nad provedbom Zakona, izvještavanje nadležnih središnjih tijela državne uprave o poštivanju obveza tijela javne vlasti propisanih ovim Zakonom, predlaganje mjera za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti i upoznavanje s njihovim obvezama u vezi primjene Zakona, davanje inicijative za donošenje ili izmjene propisa radi provedbe i unapređenja prava na pristup informacijama, izvješćivanje o pravima korisnika na pristup informacijama uređenim Zakonom, podnošenje Hrvatskom saboru izvješća o provedbi Zakona, najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu i druga izvješća kad ocijeni da je to potrebno, te obavljanje i drugih poslova propisanih ovim i drugim zakonima.

3.2. Unutarnja organizacija za obavljanje poslova zaštite prava na pristup informacijama

Za obavljanje stručnih poslova iz područja prava na pristup informacijama u okviru Agencije ustrojen je Odjel za zaštitu prava na pristup informacijama. Do 01.06.2012. godine u navedenom Odjelu radile su 3 stalno zaposlene osobe, a od 01.06.2012. godine stalno su zaposlene 4 osobe.

Od početka rada, a osobito tijekom 2012. godine prisutan je trend kontinuiranog porasta broja žalbi i ostalih predmeta, uz isti broj rješavatelja predmeta, što se negativno odrazilo na prosječnu duljinu trajanja postupka pred Agencijom. Djelatnici Agencije su unatoč nedostatnim administrativnim kapacitetima, osim poslova rješavanja žalbi u predmetima ostvarivanja prava na pristup informacijama radili i na ostalim prioritetnim poslovima, primjerice radu na novom Zakonu o pravu na pristup informacijama, izvješćima za potrebe pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, edukaciji službenika za informiranje, radu na projektima koji su ovoj Agenciji odobreni i drugim obvezama koje ova Agencija ima temeljem Zakona.

4. Metodologija izvješćivanja

Člankom 25. Zakona propisani su podaci koje svako pojedinačno Izvešće o provedbi Zakona treba sadržavati. Tijela javne vlasti dužna su uz navedene podatke dostaviti preslike rješenja protiv kojih je pokrenut upravni spor i odluku upravnog suda. Kako bi tijela javne vlasti mogla na jednoznačni način ispuniti zakonsku obvezu, Agencija je izradila tablicu koja sadržava podatke iz članka 25. stavka 2. Zakona, te je izradila Upute za popunjavanje navedene tablice koje su objavljene na internetskoj stranici Agencije.

Kao pripremnu radnju za izradu i dostavu Izvješća o provedbi Zakona, Agencija je tijela javne vlasti dopisom KLASA: 008-06/13-01/01, URBROJ: 567-06/01-13-01 od 03.01.2013. godine podsjetila na obvezu dostave Izvješća. Radi ekonomičnosti i brže obrade podataka Agencija je osigurala tehničku mogućnost dostave Izvješća o provedbi Zakona za 2012. godinu elektronskim popunjavanjem obrasca, dodjelom jedinstvenih korisničkih podataka tijelima javne vlasti koja su se odlučila na taj brži i jednostavniji način ispuniti zakonsku obvezu, a time ujedno i Agenciji olakšati obradu podataka. Tijela javne vlasti koja nisu koristila elektronički način dostave Izvješća, u visokom postotku su koristila tablicu za Izvješće.

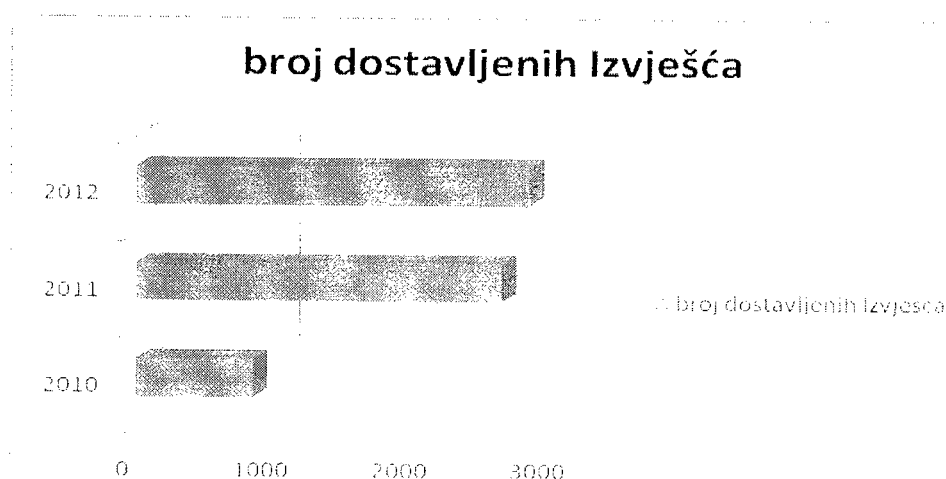
Rok za podnošenje pojedinačnih izvješća tijela javne vlasti o provedbi Zakona bio je 31. siječnja 2013. godine, međutim Agencija je u ovo objedinjeno Izvješće uvrstila i sva ona pojedinačna Izvješća koja su zaprimljena do zaključenja obrade dostavljenih Izvješća dana 22.03.2013. godine, a sve u cilju prikaza postojećeg stanja na području pristupa informacijama na što većem uzorku tijela javne vlasti.

5. Rad tijela javne vlasti

5.1. Pregled rada u tijelima javne vlasti

Izvješće o provedbi Zakona dostavilo je 2852 tijela javne vlasti, što je povećanje za 7% u odnosu na 2011. godinu, kada je 2655 tijela javne vlasti ispunilo zakonsku obvezu, te 234% u odnosu na 2010. godinu kada je 854 tijela javne vlasti ispunilo zakonsku obvezu.

Unatoč povećanju broja dostavljenih Izvješća, Agencija nije zadovoljna sa postotkom dostavljenih Izvješća, osobito sa onim tijelima javne vlasti koja Zakon primjenjuju od 2003. godine, te je mišljenja da tijela javne vlasti trebaju uložiti dodatne napore za ispunjenje ove zakonske obveze.

U tabličnom prikazu navodimo najznačajnije skupine tijela javne vlasti i usporedbu sa dostavljenim podacima za 2012. godinu sa dostavljenim podacima iz Izvješća za 2011. godinu, te neke od najznačajnijih pojedinačnih tijela javne vlasti koja su dostavila Izvješće.

**Usporedni prikaz broja dostavljenih Izvešća za 2012. godinu
sa dostavljenim podacima iz Izvešća za 2011. godinu**

Tijela javne vlasti	2011	2012
Ministarstva	17 (85%)	20 (100%)
Državni uredi	0 (0%)	2 (50%)
Državne upravne organizacije	6 (75%)	6 (75%)
Uredi državne uprave u županijama	19 (95%)	16 (80%)
Županije	19 (90%)	18 (86%)
Gradovi	115 (91%)	106 (83%)
Općine	264 (62%)	253 (59%)
Županijski sudovi	12 (80%)	12 (100%)
Općinski sudovi	49 (74%)	53 (60%)
Trgovački sudovi	4 (57%)	4 (50%)
Prekršajni sudovi	38 (59%)	35 (52%)
Županijska državna odvjetništva	14 (93%)	15 (100%)
Općinska državna odvjetništva	33 (88%)	31 (94%)
Državne agencije	34 (83%)	31 (76%)
Dječji vrtići	216 (31%)	220 (32%)
Osnovne škole	745 (77%)	826 (86%)
Srednje škole	290 (67%)	333 (76%)
Visoka učilišta	70 (51%)	73 (54%)
Javni znanstveni instituti	15 (64%)	18 (72%)
Državni arhivi	9 (50%)	9 (50%)
Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima	6 (75%)	7 (88%)
Javne ustanove za upravljanje parkovima prirode	8 (72%)	7 (64%)
Komore	15 (60%)	9 (36%)
Hrvatski Crveni križ, općinska, gradska i županijska društva Crvenog križa	7 (5%)	12 (9%)
Obiteljski centri	16 (89%)	12 (67%)
Javne vatrogasne postrojbe	24 (30%)	29 (48%)
Pučka otvorena učilišta	15 (33%)	16 (35%)
Knjižnice i čitaonice	74 (44%)	79 (46%)
Kazališta	12 (40%)	18 (52%)
Muzeji i galerije	40 (37%)	30 (28%)
Ustanove iz područja zdravstva	87 (35%)	102 (81%)
Domovi za starije i nemoćne osobe	22 (38%)	49 (84%)
Domovi za psihičke bolesne osobe	3 (42%)	13 (65%)
Trgovačka društva koja su u većinaškom državno vlasništvu	39 (47%)	63 (50%)
Trgovačka društva i ostale pravne osobe čiji su osnivači jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	157 (17%)	106 (12%)

Izvjешće su dostavili: Hrvatski sabor, Ured Predsjednika Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, Ured pučkog pravobranitelja, Pravobranitelj za djecu, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Upravni sud u Osijeku, Upravni sud u Rijeci, Upravni sud u Splitu, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Državno odvjetničko vijeće, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Državno sudbeno vijeće, Ured vijeća za nacionalnu sigurnost, Državni ured za reviziju, Državni zavod za zaštitu prirode, Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske, Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Državna škola za javnu upravu, Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija, Zavod za sigurnost informacijskih sustava, Hrvatski audiovizualni centar, Hrvatski autoklub, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo, Hrvatski centar za razminiranje, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Hrvatski restauratorski zavod, Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za norme, Hrvatski zavod za telemedicinu, Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zavod za obnovu Dubrovnika, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Sveučilišni računski centar Srce, Studentski centar Split, Studentski centar u Osijeku, Sveučilište u Zagrebu, Državna ergela Đakovo i Lipik.

Obradom podataka iz dostavljenih Izvjешća utvrđeno je da je ukupan broj podnesenih zahtjeva 53521, što znači da je broj zahtjeva za pristup informacijama u porastu u odnosu na prethodnu godinu. Kao i u Izvjешću za 2011. godinu ukazujemo da podatke koji su obrađeni u Izvjешću ne treba uzeti kao apsolutno točne jer su rezultat obrade 2852 dostavljenih Izvjешća. U mnogim dostavljenim Izvjешćima tijela javne vlasti su navodila da nisu zaprimala zahtjeve za pristup informacijama, a u nekima su tijela javne vlasti navodila da su zaprimala na tisuće zahtjeva, te je Agencija u nekoliko slučajeva morala provjeravati značenje dostavljenih podataka. Kako bi se prevladala problematika kvalifikacije zahtjeva korisnika prava na informaciju, nužno je provesti edukaciju službenika za informiranje u tijelima javne vlasti, te bi u budućem radu trebalo dodatno kroz nadzorne aktivnosti provjeravati koliko tijela javne vlasti zaprimaju zahtjeva te da li su svi zahtjevi evidentirani u Upisniku.

Prema dostavljenim Izvjешćima, u 431 slučaju tijela javne vlasti su uskraćivala informacije iz razloga zaštite osobnih podataka i zbog toga što se radilo o klasificiranim informacijama, a u 1854 slučaju iz drugih zakonskih razloga. Obradom dostavljenih podataka utvrđeno je da je podneseno 577 zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije te da je 388 zahtjeva za ispravak ili dopunu usvojeno. Broj iskazanih žalbi i tužbi nije jednak broju žalbi koje je Agencija zaprimila jer nisu sva tijela javne vlasti protiv čijih je rješenja izjavljena žalba Agenciji dostavila Izvjешće.

Ove godine su tijela javne vlasti u daleko većem broju dostavljala podatke koji se odnose na informacije koje su objavljene sukladno obvezama iz članka 20. Zakona, te su navodila obrazloženje i ocjenu postojećeg stanja. Prisutna je i nadalje pojava da određeni broj tijela javne vlasti pogrešno ispunjava pojedine rubrike u tablici, te da navodi i dostavlja presude upravnih sudova iz područja koja nisu u nadležnosti Agencije.

U dostavljenim Izvjешćima, mnoga tijela javne vlasti su ukazala da zaprimaju mali broj zahtjeva i da građani rijetko koriste prava koja im pripadaju temeljem Zakona. Pretpostavljaju da je rijetko korištenje prava na pristup informacijama posljedica objavljivanja informacija putem internetske stranice. Ukazana je potreba za edukacijom i nastavkom već održanih edukacija.

**Objedinjeni podaci o ostvarivanju prava na pristup informacijama
u svim tijelima javne vlasti u Republici Hrvatskoj u 2012. godini**

Broj dostavljenih izvješća	2852
Broj zaprimljenih zahtjeva za informacije	53521
Broj usvojenih zahtjeva	49896
Broj izdanih obavijesti, sukladno članku 15. stavku 2. Zakona	8463
Broj odbijenih zahtjeva	1854
Broj odbijenih zahtjeva sukladno članku 8. stavku 1. Zakona	431
Broj odbačenih zahtjeva i razlozi odbacivanja	494
Broj ustupljenih zahtjeva	1375
Broj zaprimljenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacija	577
Broj usvojenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	388
Broj odbijenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	120
Broj odbačenih zahtjeva za ispravak ili dopunu informacije	74
Broj zahtjeva riješenih u roku	48185
Broj zahtjeva riješenih izvan roka	638
Broj neriješenih zahtjeva	250
Broj izjavljenih žalbi	319
Broj usvojenih žalbi	114
Broj odbijenih žalbi	106
Broj odbačenih žalbi	40
Broj podnesenih tužbi	9
Visina ostvarene naknade iz članka 19. Zakona	197.347,70 Kn
Informacije koje su objavljene sukladno obvezama utvrđenim člankom 20. Zakona	2005
Obrazloženje i ocjena postojećeg stanja na osnovi prethodno iskazanih podataka	2856

Ukupan broj zaprimljenih zahtjeva za pristup informacijama po godinama

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
broj zaprimljenih zahtjeva za pristup informacijama	19600	4499	4357	3670	2730	3173	12340	51930	53521

broj zaprimljenih zahtjeva za pristup informacijama

5.2. Naknada stvarnih materijalnih troškova

Zakon u članku 19. stavku 2. propisuje da su korisnici prava na pristup informacijama oslobođeni od plaćanja upravnih pristojbi u postupcima pred tijelima javne vlasti, te da tijelo javne vlasti ima pravo na naknadu stvarnih materijalnih troškova od korisnika koji nastaju pružanjem informacije kao i na naknadu troškova dostave tražene informacije. Prihodi od ostvarenih naknada su prihodi tijela javne vlasti.

Prema dostavljenim pojedinačnim izvješćima tijela javne vlasti nisu naplaćivala upravne pristojbe, što je u skladu sa gore navedenim člankom Zakona. Prema podacima obrađenih izvješća visina ostvarene naknade koju su tijela javne vlasti naplatila od korisnika za pružanje informacije iznosi 197 347,70 kuna.

5.3. Objava informacija i katalog informacija

Zakonom je propisano da Izvješće sadrži i podatke o informacijama koje su objavljene sukladno obvezama utvrđenima člankom 20. ovoga Zakona. Agencija je u Uputama za izradu godišnjeg izvješća pojasnila kako je za navedenu točku izvješća potrebno navesti popis svih objavljenih akata u tijeku godine za koje se podnosi izvješće, te da nije dovoljno navesti samo njihov broj ili naznaku web stranice na kojoj su objavljeni. Prema obrađenim podacima 2603 (91%) tijela javne vlasti je dostavilo podatke o objavljenim informacijama.

Postupajući po Uputama Agencije, određena tijela javne vlasti su dostavljala iscrpne podatke o objavljenim informacijama. Neka tijela javne vlasti su upućivala na sadržaj svojih internetskih stranica i glasila na kojima su objavila informacije. U većini dostavljenih izvješća tijela javne vlasti su se osvrnula na objavu informacija o Pregledu sklopljenih i izvršenih ugovora o javnoj nabavi. Smatramo da bi tijela javne vlasti trebala uložiti dodatne napore kako bi samoinicijativno objavljivala što veći broj informacija kako bi građani i drugi korisnici mogli brzo i jednostavno pronaći informacije, te bi se na taj način smanjio broj podnesenih zahtjeva, a samim time službenicima za informiranje olakšao posao rješavanja podnesenih zahtjeva za pristup informacijama.

U praksi se pokazalo da u većini slučajeva katalog informacija sadrži unutarnji ustroj i opis poslova pojedinih ustrojstvenih jedinica u tijelima javne vlasti, te je stoga Agencija u sklopu projekta „Strengthen the Implementation of the New Freedom of Information Act“ izradila smjernice za kataloge informacija. Stupanjem na snagu novog Zakona više ne postoji obveza ustroja kataloga informacija.

6. Izvešće o radu Agencije

6.1. Rad po žalbama

Zaštita prava na pristup informacijama bila je osigurana u 2012. godini u postupku pred Agencijom i pred upravnim sudovima. Sudska zaštita u upravnom sporu bila je osigurana pred upravnim sudovima u vezi zakonitosti odluka Agencije i odluka Hrvatskoga sabora, Predsjednika Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Ustavnog suda Republike Hrvatske i Glavnog državnog odvjetnika.

Agencija je u 2012. godini zaprimila 1 obavijest o pokrenutom upravnom sporu i to protiv Glavnog državnog odvjetnika, što je iznimno mali broj pokrenutih upravnih sporova imajući u vidu količinu, vrstu i značaj informacija koje su u posjedu navedenih tijela javne vlasti.

Tijekom 2012. godine Agencija je zaprimila 709 predmeta što je povećanje od 127% u odnosu na 2011. godinu.

Od ukupno 709 zaprimljenih predmeta bilo je:

- 480 žalbi, od toga se 161 žalba (34%) odnosi na rješenja o odbijanju zahtjeva za pristup informacijama, a 319 žalbi (66%) su zbog neodlučivanja tijela javne vlasti o zahtjevu podnositelja u propisanim rokovima tzv. „šutnja uprave“;
- 99 pisanih upita od strane tijela javne vlasti ili drugih fizičkih ili pravnih osoba;
- 101 predstavka koje su se odnosile na rad tijela javne vlasti;
- 16 drugih podnesaka koji su se odnosili na ostalu komunikaciju sa tijelima javne vlasti ili strankama.

U 2012. godinu je prenesena u rad 21 žalba iz 2011. godine, što znači da je Agencija tijekom 2012. godine imala u radu ukupno 501 žalbu iz područja prava na pristup informacijama. Evidentan je kontinuiran porast broja žalbi u posljednje 2 godine ustrojavanjem neovisnog drugostupanjskog tijela budući da je prema Izvešću o provedbi Zakona za 2010. navedeno da je ukupno izjavljeno 68 žalbi.

Rješavajući o žalbama u 2012. godini Agencija je:

- 25 žalbi odbacila jer nisu bile dopuštene ili pravodobne;

- 51 žalbu odbila kao neosnovanu u kojima je utvrdila da je postupak koji je rješenju prethodio pravilno proveden i da je rješenje pravilno i na zakonu osnovano;
- 20 rješenja poništila i naložila tijelu javne vlasti da žalitelju omogući slobodan pristup informaciji kad je utvrdila da je žalba osnovana;
- 61 rješenje poništila i dostavila predmet na ponovno rješavanje tijelu javne vlasti kad je za donošenje novoga rješenja, s obzirom na prirodu upravne stvari, bilo nužno neposredno rješavanje prvostupanjskog tijela, a utvrđeno je da rješenje treba poništiti,

Tijela javne vlasti su 9 žalbi, koje su bile upućene neposredno Agenciji, riješila prema članku 113. Zakona o općem upravnom postupku.

Agencija je u postupanju po žalbama izjavljenima zbog toga što prvostupanjsko tijelo nije u zakonskim rokovima riješilo zahtjev za pristup informacijama:

- u 72 žalbe naložila tijelima javne vlasti da u roku od 15 dana riješe zahtjev za pristup informacijama odnosno da donesu rješenje;
- u 133 žalbe obustavila postupak, ako je žalitelj odustao od žalbe ili u slučaju kada je tijelo javne vlasti nakon izjavljene žalbe postupilo po zahtjevu žalitelja dostavljajući tražene informacije ili donoseći rješenje kojim se zahtjev odbija, a povodom kojega se mogla izjaviti žalba.

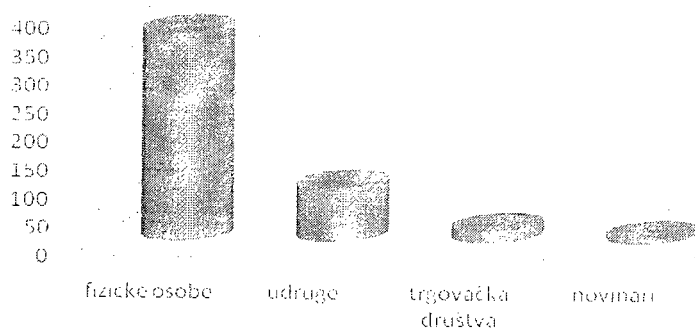
Od ukupnog broja žalbi koje su bile na rješavanju, Agencija je riješila 362 žalbe, te su u 9 slučajeva tijela javne vlasti, temeljem članka 113. Zakona o općem upravnom postupku riješila žalbe. Iz navedenog je vidljivo da je Agencija riješila 93% više žalbi u odnosu na 2011. godinu.

Jedan dio neriješenih žalbi su žalbe koje su zaprimljene tijekom prosinca 2012. godine i u kojima je tekao zakonski rok za rješavanje žalba, a drugi dio neriješenih žalbi je rezultat nedovoljnog broja rješavatelja predmeta.

Za pretpostaviti je da se razlozi porasta broja žalbi i ostalih predmeta nalaze u podizanju razine znanja među žaliteljima o njihovim pravima i u radu odnosno nepostupanju tijela javne vlasti po zahtjevima za pristup informacijama u zakonskim rokovima. Isto tako, konstantan porast broja žalbi, a također i izjavljivanje žalbi od strane istih fizičkih osoba ukazuje i na povjerenje koje stranke u postupcima imaju u rad Agencije.

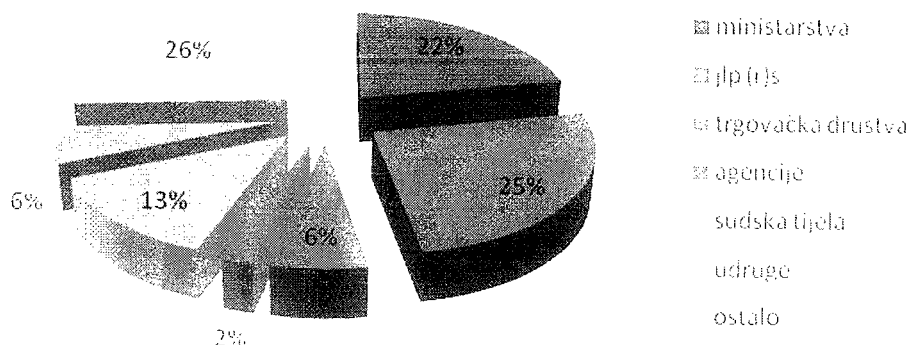
U postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama žalbe su najviše izjavljivale fizičke osobe, zatim udruge i trgovačka društva. Uočeno je da je mali broj žalbi izjavljen od strane novinara.

žalitelji

Najveći broj izjavljenih žalbi se odnosio na zahtjeve upućene jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ministarstvima, sudskim tijelima, udrugama i trgovačkim društvima.

tijela javne vlasti

U 2012. godini je nastavljena praksa dostave žalbe direktno Agenciji u slučaju odbijajućih rješenja i to oko 90% slučajeva. U tim slučajevima Agencija je dostavljala žalbe prvostupanjskom tijelu i tražila dostavu spisa, a što je ponekad značilo duže rješavanje žalbe jer tijela javne vlasti nisu u primjerenom roku dostavljala žalbe i spise predmeta, te je Agencija morala upućivati tijelima javne vlasti i po nekoliko požurnica kako bi dobila prvostupanjski spis predmeta. U slučaju kada nije dostavljen spis predmeta, Agencija je o tome izvješćivala Upravnu inspekciju Ministarstva uprave. Kao posljedica izjavljivanja žalbe direktno Agenciji i nepostupanje tijela javne vlasti u skladu sa odredbama Zakona o općem upravnom postupku (primjerice Medicinskog fakulteta) protiv Agencije su podnijete 4 tužbe zbog tzv. šutnje uprave.

U žalbenim postupcima je uočeno slabo poznavanje odredbi Zakona o općem upravnom postupku u svim fazama postupka počevši od izrade rješenja, koja često nisu sadržavala sve sastavne dijelove, dostave spisa, nedostavljanje zatraženih informacija koje su sastavni dio spisa, problemi kod dostave rješenja putem prvostupanjskih tijela. Sve je to rezultiralo time da je Agencija morala pisati požurnice i obavještavati Upravnu inspekciju Ministarstva uprave.

Evidentno je da tijela javne vlasti ne poznaju dovoljno Zakon jer u nekim slučajevima ne postupaju sukladno članku 15. stavku 3. Zakona kada odbijaju zahtjev za pristup informaciji, odbijaju zahtjeve bez utemeljenja na zakonskim razlozima primjerice temeljem kataloga informacija ili službene tajne, koja više ne postoji.

Agencija je izvijestila Vladu Republike Hrvatske kako se u rješavanju žalbi o ostvarivanju prava na pristup informacijama suočava s poteškoćama u radu s pojedinim ministarstvima i to zbog nepostupanja po konkretnim rješenjima ili drugim aktima ove Agencije i Upravne inspekcije Ministarstva uprave. To se osobito odnosilo na Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pravosuđa i u jednom dijelu na Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture. Agencija je izvijestila Vladu Republike Hrvatske da je iz konkretnih žalbenih postupaka vidljivo da navedena Ministarstva, a također i ostala ministarstva moraju uložiti dodatne napore kako bi se Zakon

provodio u potpunosti prema korisnicima prava na informaciju, a također i prema Agenciji za kao drugostupanjskom tijelu i nadzorom tijelu te Ministarstvu uprave u provedbi inspekcijskog nadzora nad primjenom Zakona.

Isto tako u žalbama zbog tzv „šutnje uprave“ su u nekoliko slučajeva određena tijela javne vlasti ignorirala zahtjeve Agencije za dostavom obavijesti o razlozima nerješavanja zahtjeva, te je i u tim slučajevima Agencija slala i po nekoliko požurnica i obavještavala Upravnu inspekciju Ministarstva uprave. Tijela javne vlasti se ne drže danih rokova za postupanje po nalogima za rješavanje zahtjeva i donošenja rješenja u ponovnom postupku, pa je i u tim slučajevima Agencija morala slati požurnice, upozoravati na prekršajne sankcije, te podnositi optužne prijedloge. Ovakvo postupanje nije u skladu sa Zakonom, te se Agenciju dodatno onemogućavalo da rješava žalbe u zakonskim rokovima.

U ostalim slučajevima su tijela javne vlasti, iako ne u zatraženim rokovima, postupala po nalogima Agencije. Činjenica je da su tijela javne vlasti u većem dijelu upoznata sa obvezama iz Zakona budući da je Zakon na snazi od 2003. godine, te je Agencija u dvije godine rada uložila velike napore oko edukacije i podsjećanja tijela javne na njihove obveze.

Uočeno je da kod postupanja po zahtjevima gdje se traže klasificirane informacije, informacije koje su poslovna tajna, osobni podaci i predmeta koji se odnose na pojedine korisnike prava na informaciju, tijela javne vlasti moraju uložiti dodatne napore kako bi mogli rješavati konkretne zahtjeve. Vidljivo je da tijela javne vlasti nakon 9 godina primjene Zakona nemaju izgrađene temelje kako bi se mogli nositi sa izazovima kod složenijih zahtjeva. Kao i 2011. godine Agencija se suočila u žalbenim postupcima sa pojedinim žaliteljima koji su stranke u zakonom uređenim postupcima, kojima je dostupnost informacija kao strankama osigurana temeljem drugog propisa i koje su inzistirale na primjeni Zakona. To je osobito bilo izraženo u zahtjevima koje su zaprimali sudovi i odvjetništva, a koje je Agencija rješavala u žalbenom postupku.

Dostupnost informacija temeljem drugog propisa su u nekoliko slučajeva tijela javne vlasti koristila kako bi uskratila informaciju osobama koje nisu stranke u postupcima. Agencija se rukovodila time da smisao odredbe o neprimjenjivanju Zakona nije ograničavanje korisnika prava na informaciju na traženje informacija, osobito ako se uzmu u obzir da se u upravnim postupcima donose važne dozvole koje često predstavljaju dokumente od javnog interesa, osobito kada se intervenira u prostor. Kako Zakon i služi tome da građani budu nadzor i korektiv nad radom tijela javne vlasti, a sve u svrhu ispravne primjene zakona i uklanjanja mogućih prevelikih diskrecijskih ovlasti službenika u tim tijelima, posve je legitimno, temeljem Zakona tražiti dokumente koji su proistekli iz određenih upravnih postupaka.

Agencija je tijekom 2012. godine zaprimila obavijest stranke V.Š., kojom je izvijestio da je protiv njega kao podnositelja zahtjeva za pristup informacijama podnijeta kaznena prijava, te je zatražio obavijest da li Agencija posjeduje sličnu sudsku praksu. Agencija u dosadašnjem radu temeljem Zakona nije zaprimila informaciju o podnošenju kaznenih prijave protiv bilo kojeg podnositelja zahtjeva za pristup informacijama, izuzev ovog slučaja.

Tijekom 2012. godine uočeno je da tijela javne vlasti, a osobito Hrvatski Crveni križ i pojedina gradska društva Crvenog križa podnošenje više zahtjeva od strane istog korisnika V.Š. doživljavaju kao zlouporabu prava na pristup informacijama, te su nezadovoljstvo izrazili slanjem obavijesti Agenciji, te putem Izvjješća o provedbi Zakona. Ukazali su na troškove koji nastaju obradom zahtjeva i žalbenim postupkom (slanje obavijesti, dostavom drugostupanjskih rješenja putem tijela javne vlasti, a sukladno odredbi članka 121. Zakona o općem upravnom postupku).

6.2. Odabrani predmeti

Agencija je za potrebe Izvješća o radu odabrala nekoliko predmeta u kojima su žalbe odbijene i nekoliko slučajeva u kojima su žalbe uvažene, grupirano po zakonskim razlozima za uskratu informacija.

1. Tijelo javne vlasti ne posjeduje, ne raspoložuje, ne nadzire te nema saznanja gdje se informacija nalazi

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/241

D. M. je od Ministarstva socijalne politike i mladih zatražila rješenje/odobrenje/dozvolu iz 2001. godine (NE Ocjena) za udomiteljstvo u Fužinama, za M.Š. Ministarstvo je rješenjem odbilo zahtjev temeljem članka 15. stavka 3. točke 2. Zakona zbog toga što tijelo javne vlasti ne posjeduje, ne raspoložuje, ne nadzire te nema saznanja gdje se informacija nalazi. S obzirom da žaliteljica traži informaciju-rješenje/odobrenje/dozvolu iz 2001. godine, a ne ocjenu za udomiteljstvo, koja se dozvola počela izdavati stupanjem na snagu Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 103/03.), iz navedenog proizlazi da Ministarstvo socijalne politike i mladih ne posjeduje, ne raspoložuje, ne nadzire te nema saznanja gdje se informacija nalazi. Agencija je odbila žalbu D. M. kao neosnovanu.

2. Informacija se ne smatra informacijom u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. Zakona

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/119

N. T. je od Općine Starigrad zatražio ispravak zapisnika sa 18. sjednice Općinskog vijeća Općine Starigrad. Iz žaliteljevog zahtjeva proizlazi da žalitelj traži ispravak zapisnika, što znači da traži od tijela javne vlasti izradu nove informacije koja u trenutku podnošenja zahtjeva ne postoji, a što ne predstavlja informaciju u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. Zakona. Pravo na pristup informacijama ne obuhvaća i pravo tražiti od tijela javne vlasti da izradi informaciju koja već ne postoji u trenutku kada je zahtjev upućen.

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/309

G. P. je od Grada Pule zatražio da mu se omogući uvid i izrada kopija lokacijskih dozvola, ili rješenja o građenju ili građevinskih dozvola iz 11 predmeta. Grad Pula je odbio zahtjev žalitelja za pristup informacijama, iz razloga jer se traži informacija koja se ne smatra informacijom u smislu članka 3. stavka 1. točke 3. Zakona, zahtjev korisnika odnosi se na informaciju o dokumentima s osobnim podacima, te postoje elementi zaštite podataka kao autorskog djela. Agencija je u drugostupanjskom postupku poništila osporeno rješenje te je predmet vratila prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Agencija je mišljenja da se u ovom predmetu ne primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, budući da se traže informacije proizašle iz postupaka koji su već završili, a kako korisnik nema mogućnost pristupa informacijama temeljem drugog zakona, primjenjuju se odredbe Zakona. Nadalje, budući da tijelo javne vlasti izdaje dozvole pomoću kojih se intervenira u prostor, posve je legitimno da građani u takvim slučajevima budu korektiv i nadzor tijela javne vlasti. Prilikom rješavanja zahtjeva, službenik za informiranje je dužan na zatraženu informaciju primijeniti izuzetke propisane člankom 8. Zakona, primjerice zacrnjivanje OIB-a, kućne adrese i datuma rođenja fizičke osobe, odnosno zaštita autorskog djela, ukoliko postoji unutar zatražene informacije.

3. Informacija je klasificirana stupnjem tajnosti

➤ Klasa: UP/II-008-04/12-01/128

Udruga Gong je zatražila presliku Ugovora o pružanju usluga pravnog savjetovanja sklopljenog između Ministarstva pravosuđa i odvjetničke tvrtke Patton Boggs LLP, te preslike dodatka Ugovoru ukoliko postoji. Ministarstvo pravosuđa je odbilo zahtjev temeljem odredbe članka 15. stavka 3. točke 1., a u vezi članka 8. stavka 1. Zakona, zbog toga što je zatražena informacija klasificirana stupnjem tajnosti „POVJERLJIVO“, iz razloga zaštite interesa obiju ugovornih strana. Agencija je poništila rješenje i predmet vratila na ponovni postupak budući da se Ministarstvo pravosuđa kod rješavanja zahtjeva za pristup informacijama i donošenja osporenog rješenja rukovalo s činjenicom da se u ovom slučaju radi o Ugovoru koji je sklopljen između dviju strana, te da treba štiti interese obiju ugovornih strana, a nije uzelo u obzir što se stupnjem tajnosti „POVJERLJIVO“ klasificiraju podaci čije bi neovlašteno otkrivanje naštetilo vrijednostima iz članka 6. Zakona o tajnosti podataka.

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/280

I. B. je od Općinskog državnog odvjetništva u Splitu zatražio informaciju o kvalitetnom postojanju dokaza i informacija koje se nalaze u nalogu o pretrazi, br: KIR.956/2011. Općinsko državno odvjetništvo u Splitu je odbilo zahtjev temeljem članka 15. stavka 3. točke 1. Zakona budući da je zatražena informacija klasificirana stupnjem tajnosti „OGRANIČENO“ i čije bi neovlašteno otkrivanje naštetilo djelovanju i izvršavanju poslova državnog odvjetništva, s obzirom da se radi o predmetu u kojem još nije donesena državnoodvjetnička odluka. Agencija je odbila žalbu kao neosnovanu.

4. Informacija je službena tajna

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/206

D. F. je Državnom inspektoratu podnio zahtjev za uvid u dokumente i pravljenje preslika dokumenata koji se odnose na predmet KLASA: 116-01/12-01/761. Državni inspektorat je rješenjem odbio zahtjev korisnika, temeljem članka 15. stavka 3. točke 1. Zakona, a vezano uz članak 8. stavak 1. Zakona, iz razloga jer je tražena informacija sadržajno klasificirana kao službena tajna. Agencija je u drugostupanjskom postupku poništila osporeno rješenje i predmet vratila prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Članak 34. Zakona o tajnosti podataka („Narodne novine“, broj 79/07. i 86/12.) propisuje kako stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka („Narodne novine“, broj 108/96.) osim odredbi navedenih u glavi 8. i 9. istog Zakona koje normiraju poslovnu i profesionalnu tajnu, a budući da je službena tajna određena glavom 5. navedenog Zakona, ona kao takva, sukladno citiranom članku 34. Zakona o tajnosti podataka, više ne postoji.

5. Informacija nije klasificirana, ali postoje sigurnosni razlozi za uskratu

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/282

T.G. je zatražio presliku zatražene informacije: Ugovor o pružanju usluge prijevoza plovilima za potrebe izvođenja predstava Kazališta Ulysses, na Malom Brijunu. Ministarstvo obrane je odbilo zahtjev zbog toga što neki dijelovi tražene informacije sadrže određene podatke za koje tijelo javne vlasti drži da nisu dostupni trećim osobama na uvid iz sigurnosnih razloga odnosno jer bi neovlašteno otkrivanje takvih informacija naštetilo djelovanju i izvršavanju zadaća

Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske. Agencija je poništila rješenje Ministarstva obrane i naložila dostavu preslike zatražene informacije žalitelju. U žalbenom postupku je utvrđeno je da tražena informacija nije klasificirana stupnjem tajnosti, a također je potpuno nejasno stajalište prvostupanjskog tijela o odbijanju zahtjeva iz sigurnosnih razloga, ako je dokument koji sadrži neke od zacrnjenih informacija, već dostavljen žalitelju.

6. Tijelo javne vlasti smatra da nije obveznik Zakona, a zatraženi podaci se smatraju poslovnom tajnom

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/149

Udruga Gong je od Hrvatske radiotelevizije zatražila sljedeću informaciju: Koji odvjetnički uredi pravno zastupaju HRT te koliki je novčani iznos HRT isplatio tim odvjetničkim uredima za pravne usluge od 1.1. 2010. do 11.5. 2012.? Hrvatska radiotelevizija (u daljnjem tekstu: HRT) je obavijestila žalitelja kako više nije obveznik Zakona. Agencija je predmet vratila prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Agencija je u žalbenom postupku utvrdila kako HRT od Ministarstva kulture prima određena financijska sredstva za proizvodnju programa. Agencija također smatra kako je mjesečna pristojba HRT-a izjednačena sa državnom potporom, te se kroz čitav Zakon o HRT-u se naglašava obveza djelovanja HRT-a u javnom interesu. Budući da su zatraženi podaci sadržani u nalazu Interne revizije, HRT je naveo da su kao takvi klasificirani kao poslovna tajna. Agencija iz svoje pozicije ne može nikako vidjeti na koji način zatraženi podaci mogu predstavljati poslovnu tajnu, odnosno kako javna ustanova koja djeluje u javnom interesu i koja odgovara javnosti uopće može takve podatke proglasiti poslovnom tajnom, pogotovo jer je pitanje novčanih isplata prema odvjetničkim uredima vrlo osjetljivo financijsko pitanje čije bi prikrivanje izazvalo sumnje u preglednost poslovanja tijela javne vlasti.

7. Zaštita osobnih podataka

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/227

J. S. je podnio Gradu Opuzenu zahtjev za pristup informaciji, u kojem traži dostavu preslika bankovnih, poštanskih ili neposredno izvršenih uplata u Gradu Opuzenu za zakupninu državnog poljoprivrednog zemljišta za područje kojim raspolaže Grad Opuzen, a koje su se uplatile u 2011. godini, te moli da uz iznos uplate budu evidentirano ime i prezime uplatitelja, te datum uplate. Grad Opuzen je donio rješenje kojim se odbija zahtjev žalitelja jer se radi o osobnim podacima koje treba zaštititi. U žalbenom postupku, Agencija je utvrdila da ne dolazi do kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka ako se dostavi ime i prezime uplatitelja. Naime, radi transparentnog rada tijela javne vlasti, te s obzirom da se radi o zakupu državnog zemljišta, takav podatak bi trebao biti dostupan javnosti. Stoga je Agencija poništila prvostupanjsko rješenje, a Gradu Opuzenu je naložila da omogući pristup zatraženoj informaciji na način da se žalitelju dostave imena i prezimena uplatitelja, te iznosi i datumi uplate u 2011. godini, uz zaštitu ostalih osobnih podataka.

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/215

D. V. je od Pučkog otvorenog učilišta Knin zatražio da mu se dostave informacije na ime M. M., i to: 1. Stupanj stručne spreme, 2. Broj diplome, 3. Naziv (visokoškolske) obrazovne institucije koja je diplomu izdala, 4. Mjesto i datum izdavanja diplome. Osporenim odgovorom koji ima značenje negativnog rješenja, odbijen je zahtjev D. V. za ostvarivanje prava na pristup informacijama, temeljem odredbe članka 8. stavka 2. i članka 4. iz razloga što se radi o informacijama koje su zaštićene odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka. Iako informacija

koju je žalitelj zatražio sadrži osobne podatke fizičke osobe, ti podaci su vezani uz radno mjesto osobe koja je zaposlena u tijelu javne vlasti, a koji bi radi transparentnog rada i zapošljavanja u tijelu javne vlasti trebali biti dostupni, ali na način da se ostali osobni podaci na dokumentima kojima se dokazuju kvalifikacije prikriju. Stoga je Agencija poništila osporeni odgovor Pučkog otvorenog učilišta Knin, te je prvostupanjskom tijelu naložila da D. V. omogući presliku informacije o imenu i prezimenu na koje glasi diploma, broju, datumu i instituciji koja je izdala diplomu M. M., a u ostalom dijelu odbija se zahtjev za pristup informacijama D. V.

➤ Rješenje KLASA: UP/II-008-04/12-01/63

Hrvatski uljudbeni pokret zatražio je od Ministarstva uprave podatke popisa birača na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, održanim 27. prosinca 2009. godine i 10. siječnja 2010. godine, s imenima i prezimenima, te adresama. Agencija je odbila žalbu kao neosnovanu. Iako popisi birača u posljednje vrijeme predstavljaju aktualnu temu oko koje se povela javna rasprava, sasvim je izvjesno da bi omogućavanje takve informacije predstavljalo grubo kršenje Zakona o zaštiti osobnih podataka, budući da žalitelj u svom zahtjevu traži da mu se dostavi kompletna baza podataka o biračima.

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/66

V. S. i S. J. zatražile su od Županijskog suda u Splitu dostavu osobnih podataka, odnosno matičnih brojeva građana i prebivališnih adresa sudaca Županijskog suda u Splitu i to za V.P., D.S., N.R. i A.B.I. Županijski sud je djelomično je prihvatio zahtjev te su žaliteljice obaviještene da su V.P., D.S., N.R. i A.B.I. suci Županijskog suda u Splitu, Građanskog odjela, a u ostalom dijelu je odbio zahtjev. Agencija je odbila žalbu kao neosnovanu budući da je u provedenom postupku utvrđeno da se u takozvanom nalogu suca istrage, niti na jednom mjestu u spisima predmeta ne navodi zakonski temelj koji bi opravdao odredbu iz članka 7. stavka 1. alineje 2. Zakona o zaštiti osobnih podataka, povezanu sa člankom 11. istog Zakona koji propisuje davanje podataka primateljima, odnosno nigdje se ne navodi jasno i izričito odredba iz zakona koja bi opravdala davanje zatraženih osobnih podataka.

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/139

M. Ć. A. je podnijela Agenciji za zaštitu osobnih podataka žalbu protiv dopisa Ureda državne uprave u Vukovarsko – srijemskoj županiji, budući da su joj osporenim dopisom omogućene zatražene informacije - zapisnik i rješenje koje se tiče povrata zemlje oduzete u nacionalizaciji - ali ne u potpunosti, odnosno odbijeno joj je omogućavanje uvida u osobne podatke iz dokumenata. Ova je Agencija izvršila uvid u zatražene dokumente u kojima nisu bili markirani navodni osobni podaci, te je ustanovila da je tijelo javne vlasti ispravno postupilo, odnosno da su markirana mjesta u dokumentima doista zakonom zaštićeni osobni podaci, stoga je rješenjem odbijena žalba žaliteljice kao neosnovana.

8. Profesionalna tajna i zaštita osobnih podataka

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/103

B. K. je od Zavoda za socijalnu skrb u Varaždinskoj županiji, Područnog centra za socijalnu skrb Novi Marof, zatražio sljedeću informaciju: „Uvid u podatke svih klijenata koji dobivaju socijalnu pomoć.“ Osporenim rješenjem odbijen je zahtjev B. K. za ostvarivanje prava na pristup informacijama, temeljem članka 15., a u vezi s člankom 8. Zakona zbog toga što tražene informacije predstavljaju profesionalnu tajnu, a traženi podaci su Zakonom zaštićeni kao osobni podaci i ne smiju se javno objaviti. Agencija je odbila žalbu B. K. kao neosnovanu. Zakonom o

socijalnoj skrbi propisano je i načelo poštivanja privatnosti, i to u članku 18., koji propisuje da korisnik socijalne skrbi ima pravo na poštivanje privatnosti prilikom pružanja usluga socijalne skrbi, te da osoba koja pruža uslugu u djelatnosti socijalne skrbi ne smije narušavati privatnost korisnika preko mjere nužne za pružanje usluge ili ostvarivanje prava korisniku. S obzirom da davanjem takve informacije bili ugroženi zakonom zaštićeni osobni podaci fizičkih osoba, Agencija je odbila žalbu kao neosnovnu.

9. Onemogućavanje učinkovitog, neovisnog i nepristranog vođenja sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/179

V. R. je podnio Osnovnoj školi Nikole Andrića, Vukovar, zahtjev za pristup informaciji, u kojem traži da mu se dostave zapisnici sa 24. i 25. sjednice Školskog odbora. Žaliteljev zahtjev je odbijen temeljem odredbe članka 15. stavka 3. točke 1. Zakona, budući da bi objavljivanje zatražene informacije onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne. Agencija je poništila rješenje prvostupanjskog tijela i omogućila pristup zatraženoj informaciji iz razloga jer uvidom u predmetne Zapisnike nije nađeno ništa sporno što bi moglo utjecati na bilo kakav postupak koji je u tijeku, pogotovo jer navedeni Zapisnici predstavljaju dokaz o pravilnosti rada i načinu donošenja odluka Školskog odbora OŠ Nikole Andrića, Vukovar, te su kao takvi javni, uz određene izuzetke koji se tiču zaštite osobnih podataka.

10. Informacija je dostavljena u pisanom obliku, pa nema potrebe za dostavom fonografskog zapisnika

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/228

J. P. je podnio Kliničkom bolničkom centru Zagreb zahtjev za dostavom fonografskog zapisnika sa 26. sjednice Upravnog vijeća KBC-a. Zahtjev je odbijen iz razloga jer je predmetni zapisnik dostavljen u pisanom obliku, pa nema potrebe istu informaciju podnositelju dostavljati na različitim medijima. Agencija je poništila rješenje prvostupanjskog tijela i vratila predmet na ponovni postupak, iz razloga jer fonografski zapisnik predstavlja informaciju u smislu zakonske definicije i kao takav je podložan zahtjevu za pristup informaciji. Fonografski zapisnik i zapisnik u pisanom obliku mogu biti različiti iz razloga jer se u zapisnik u pisanom obliku ne mora uvrstiti čitav sadržaj iz fonografskog zapisnika.

11. Onemogućavanje vođenja sudskog postupka

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/137

V. Š. je od Hrvatskog Crvenog križa zatražio da mu dostavi sljedeće informacije: Koja Ženevska konvencija predviđa da bilo koji Crveni križ, pa tako i Hrvatski Crveni križ, u miru ustrojava Službu traženja za – mirnodopska traženja, kako stoji u čl. 9. st. 3. Zakona o Hrvatskom križu (NN 71/10), te koja Ženevska konvencija predviđa da bilo koji Crveni križ pa tako i Hrvatski Crveni križ u miru za svoje članove, kao i socijalno – zdravstveno ugrožene osobe, na teret tih osoba se bavi naplatnim poslom organiziranja neobvezne škole u prirodi i obuke neplivača, kako to stoji u čl. 10. st. 1. toč. 3. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu. Hrvatski Crveni križ je odbio zahtjev V.Š. iz razloga što „pravo na pristup informacijama“ ne podrazumijeva obavezu tumačenja, odnosno povezivanja zakona, propisa i drugih dokumenata. Agencija je odbila

žaliteljevu žalbu kao neosnovanu, iz razloga jer pristup informaciji pretpostavlja pristup već gotovoj i postojećoj informaciji i ne predstavlja dužnost tijela javne vlasti da ulaže dodatni trud, povezivanje, tumačenje, odnosno stvaranje informacije.

12. Ne postoji osnova za dopunu ili ispravak dane informacije

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/89

V. Š. je od Grada Osijeka zatražio dostavu sljedeće informacije: „Da li 100.000.00 kn za tzv. „službu traženja“ čini 0,20% gradskog proračuna za 2010?“ Grad Osijek je odbio zahtjev za dopunu informacije V.Š. zbog toga što nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije iz članka 16. stavka 1. Zakona. Agencija je poništila rješenje te je predmet vratila prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Budući da tijelo javne vlasti posjeduje zatraženu informaciju, logično je da za svaku od stavki iz proračuna posjeduje i dokumentaciju o pojedinačnim iznosima za izračun, a tako i za iznos koji je žalitelj zatražio, a koji je objavljen u proračunu.

13. Informacija je dostupna temeljem Zakona o općem upravnom postupku

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/283

T. G. je od Grada Zagreba zatražio popis kandidata/portala prijavljenih na Javni natječaj za sufinansiranje proizvodnje i objave programskih sadržaja u elektroničkim publikacijama za 2012. godinu, koji je bio raspisan od strane gradonačelnika dana 23. srpnja 2012. godine. Grad Zagreb je isključio primjenu Zakona te konstatirao kako se u ovom predmetu primjenjuje članak 84. Zakona o općem upravnom postupku. Agencija je poništila osporeno rješenje, te je vratila predmet prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak. Kako je većina informacija koje posjeduju tijela javne vlasti proizašla iz nekog pravno uređenog postupka, kada bi korisnici prava na informaciju tražili pristup nekom rješenju iz završenog upravnog postupka, sudskoj presudi ili dokumentu proizašlom iz nekog drugog postupka, automatizmom bi ih se odbilo iz razloga jer nisu stranke u postupku ili nisu iskazali pravni interes, bez obzira što je takva informacija po svojoj prirodi javna i nema nikakvih razloga za njezinim izuzećem.

14. Tijelo javne vlasti ne posjeduje, ne raspolaže, ne nadzire te nema saznanja gdje se informacija nalazi

➤ Rješenje Agencije KLASA: UP/II-008-04/12-01/42

B. S. je uputila zahtjev Općini Čaglin, za dostavom popisa svih čestica predviđenih za povrat u Programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske u k.o. Jurkovac, kao i svim ostalim katastarskim općinama iz nadležnosti Općine Čaglin, te ujedno i presliku dokumenata koji sadrže traženu informaciju. Osporenim rješenjem odbijen je zahtjev B. S. za pristup informacijama, temeljem članka 15. stavka 3. točke 2. Zakona zbog što tijelo javne vlasti nema spisak čestica za povrat imovine. Agencija je poništila rješenje Općine Čaglin, te je naložila Općini Čaglin da žaliteljici omogući pristup svoj raspoloživoj dokumentaciji vezanoj za zatraženu informaciju. Iz spisa predmeta razvidno je da iako Općina Čaglin nema sam popis čestica, ipak posjeduje odnosno nadzire informaciju o česticama raspoloživim za povrat, a što proizlazi iz tvrdnje same Općine da je nemoguće dopisom dostaviti sve čestice jer one ne bi stale ni na sto papira veličine A4 i Općina Čaglin nema uposlenih radnika koji bi to mogli odraditi.

6.3. Nadzor nad provođenjem Zakona

Prema članku 24. Zakona nadzor nad provođenjem Zakona obavlja Agencija, a inspekcijski nadzor prema članku 13. Zakona o upravnoj inspekciji Ministarstvo uprave. U provođenju nadzora u odnosu na tijela javne vlasti Agencija je nadzirala zakonitost njihova rada i postupanja u provedbi Zakona. Agencija je zahtijevala izvješća, podatke i druge obavijesti o obavljanju poslova tijela javne vlasti vezanih za provedbu odredbi Zakona te postupala po predstavkama korisnika prava na informaciju, kao i iste obavještavala o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama povodom predstavke.

Agencija je postupala u predmetima koji su se odnosili na naplatu troškova u većim iznosima od onih koji su propisani Kriterijima, kada se tražila svrha zahtjeva, kada tijelo javne vlasti nema katalog informacija. Također u slučaju kada tijelo javne vlasti nema zatraženu informaciju, a zna koje tijelo javne vlasti ima, upućuje korisnike da se obrate tom tijelu javne vlasti.

Tijekom 2012. godine Agencija je zaprimila 3 predmeta u kojima su se korisnici prava na informacije obratili sukladno članku 24. Zakona, te izvijestili kako Vlada Republike Hrvatske nije u zakonskom roku iz članka 12. Zakona riješila zahtjev za pristup informacijama. Agencija je ukazala Vladi Republike Hrvatske na zakonske odredbe koje se odnose na rješavanje zahtjeva za pristup informacijama, te je zatraženo da Agenciju izvijeste o rješavanju zahtjeva. Agencija je zaprimila 2 predmeta u kojima su korisnici prava na informacije izvijestili kako Hrvatski sabor nije u zakonskom roku iz članka 12. Zakona riješio zahtjev za pristup informacijama.

➤ KLASA: 008-01/12-01/209

„Vašim podneskom od 19.06.2012. godine obratili ste se Agenciji sukladno članku 24. Zakona, kojim ste izvijestili kako Vlada Republike Hrvatske nije u zakonskom roku iz članka 12. navedenog Zakona riješila zahtjev za pristup informacijama kojeg ste podnijeli dana 24.05.2012. godine. Ova Agencija je navedeni podnesak uz dopis Klasa: 008-01/12-01/209, Urbroj: 567-06/04-12-02 od 26.06.2012. godine dostavila Vladi Republike Hrvatske te smo ukazali na zakonske odredbe koje se odnose na rješavanje zahtjeva za pristup informacijama. Također smo zatražili da ovu Agenciju izvijeste o rješavanju zahtjeva. Dana 19.07.2012. godine ova Agencija je zaprimila na znanje podnesak Vlade Republike Hrvatske kojim je ustupila vaš zahtjev Komisiji za odnose s vjerskim zajednicama, a 24.07.2012. godine Agencija je zaprimila na znanje odgovor Komisije za odnos s vjerskim zajednicama koji su vam uputili povodom vašeg zahtjeva za pristup informacijama. Sukladno iznesenom, razvidno je da je vaš zahtjev za pristup informacijama u međuvremenu riješen, iako izvan roka koji je određen člankom 12. Zakona o pravu na pristupu informacijama.“

➤ KLASA: 008-01/12-01/187

„Povodom Vašeg podneska nazvanim žalba, kojim ste izvijestili Agenciju kako Nacionalno vijeće za suzbijanje korupcije pri Hrvatskom saboru nije ni nakon više od godine dana dostavilo traženi odgovor na Vaš zahtjev, izvješćujemo Vas sljedeće. Uvidom u dostavljeno očitovanje i priloge utvrđeno je da se u ovom slučaju ne radi o pristupu informacijama u smislu odredbe članka 3. stavka 1. točke 3. Zakona. Iz Vaših zahtjeva proizlazi da ste zatražili razrješenje dužnosti predsjednika Vrhovnog suda RH, g. Branka Hrvatina i istragu o nezakonitom poslovanju banke Societe generale group/Splitska banka d.d., što znači da niste zatražili zapis podataka u

pojedinačnom predmetu, a koji posjeduje, kojim raspolaže ili nadzire tijelo javne vlasti, već ste zatražili postupanje.“

U 5 slučajeva Agencija je zbog nepostupanja po nalogu za rješavanje zahtjeva za pristup informacijama podnijela 5 optužnih prijedloga zbog počinjenja prekršaja iz 26. Zakona (Zagrebački holding d.o.o., Gradina Baška Voda d.o.o. – 2 optužna prijedloga, Veleučilište „Nikola Tesla“, Agencija za elektroničke medije).

Tijekom 2012. godine Agencija je zaprimila prvu presudu donesenu po optužnom prijedlogu koji je Agencija podnijela tijekom 2011. godine. Prekršajni sud u Pagu je proglasio krivim Komunalno društvo Poveljana d.o.o. i odgovornu osobu navedenog Društva te je izrečena novčana kazna za pravnu osobu u iznosu od 6.700,00 kuna i odgovornu osobu 1.700,00 kuna. U predmetu po optužnom prijedlogu za trgovačko društvo Parkovi i nasadi d.o.o. iz 2011. godine, Visoki prekršajni sud je odbio žalbu Agencije budući da po tada važećem Zakonu nije propisana prekršajna odgovornost za pravne osobe koje nemaju javne ovlasti, a Sud nije uvažio podnošenje optužnog prijedloga samo protiv odgovorne osobe.

U praksi je uočeno nerazumijevanje između značenja prava na presliku informacije koje osoba može dobiti kao korisnik prava na informaciju i prava na prijepis određene odluke koje ima značenje izvornika dokumenta i za koje su propisane posebne naknade.

➤ KLASA: 004-05/12-01/18

„U dijelu koji se odnosi na izdavanje otpravka rješenja o odobrenju za poslovanje, mišljenje je ove Agencije da se u tim slučajevima ne primjenjuje Zakon, a također se ne primjenjuje u slučaju traženja uvida u spis predmeta sukladno članku 84. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09.). Ova Agencija je ukazala Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga da bi u dijelu koji se odnosi na izdavanje otpravka rješenja o odobrenju za poslovanje, zbog izbjegavanja mogućih nesporazuma s korisnicima prava na informaciju, trebalo izmijeniti izraze u Pravilniku o vrsti i visini naknada i administrativnih pristojbi Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

➤ KLASA: 008-09/12-01/23

„Prema članku 13. stavku 1. Zakona ako tijelo javne vlasti ne posjeduje, ne raspolaže ili ne nadzire informaciju, a ima saznanja o nadležnom tijelu, bez odgode, a najkasnije u roku od 8 dana od zaprimanja zahtjeva obvezno je ustupiti zahtjev tijelu javne vlasti koji posjeduje, raspolaže ili nadzire informaciju, o čemu će obavijestiti podnositelja. Slijedom navedenog, ukazujemo da je postupanje kako je navedeno aktom Klasa: 363-21/11-02/9, Ur.br.: 210-0-01-11-2 od 21.10.2011. godine protivno odredbama čl. 13. Zakona.“

➤ KLASA: 008-09/12-01/24

„Iz navedenih odredbi proizlazi da su Zakonom propisani minimalni uvjeti koje treba podnositelj zahtjeva navesti kako bi tijelo javne vlasti moglo postupiti po istome, a također da tijelo javne vlasti ne smije od podnositelja zahtjeva tražiti svrhu u koju traži informacije, ako se radi o rješavanju zahtjeva temeljem Zakona.

6.4. Upiti

Agencija je tijekom 2012. godine zaprimila 99 pisanih upita što je 106% više u odnosu na 2011. godinu, te je izradila 92 pisana odgovora. Navodimo dijelove danih odgovora, grupirano prema vrsti.

1. Kriteriji za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova

➤ KLASA: 004-05/12-01/36

„Iz obrasca koji je priložen uz vaš upit proizlazi da podnositelj zahtjeva traži postojeća mišljenja vezana uz Zakon o zaštiti na radu i pripadajuće podzakonske propise u periodu od 08.07.2009. godine od 20.05.2012. godine. S obzirom da se zatražene informacije sastoje u dostavi preslika postojećih mišljenja u predmetnom slučaju trebate naplatiti samo troškove preslika i troškove poštanskih usluga, a ne i cijenu za uslugu i trošak amortizacije.“

2. Zaštita osobnih podataka

➤ KLASA: 008-05/12-01/72

„Informacije o imenu i prezimenu, radnom mjestu na koje se službenik prima i bruto iznos plaće koju prima, odnosno preslike Rješenja o prijemu u službu i Rješenja o imenovanju pročelnika upravnog tijela (uz izuzimanje ostalih osobnih podataka, primjerice adrese stanovanja) sukladno članku 24. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj samoupravi, ova Agencija nedvojbeno smatra javnim informacijama, sukladno Zakonu.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/01

„S obzirom da postavljate upit o plaći čelnika javne vlasti čija se plaća isplaćuje iz proračuna, izvješćujemo Vas da dostavom informacije o koeficijentu i bruto iznosu plaće ne bi dolazilo do povrede Zakona o zaštiti osobnih podataka.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/19

„Mišljenje je ove Agencije da samo navođenje imena i prezimena članova/ica Povjerenstva i Radne skupine ne znači da dolazi do povrede Zakona o zaštiti osobnih podataka.“

3. Pojam informacija

➤ KLASA: 008-05/12-01/31

„...zatražena informacija u trenutku njezina traženja mora postojati, dakle tijelo javne vlasti nije dužno poduzimati dodatne složene napore da bi stvorilo informaciju, ali, u određenim slučajevima, kada se, primjerice, određena količina podataka nalazi u excel tablici, te je bez posebne obrade i na jednostavan način dovoljno generirati nekakav prosjek ili izračun iz tih podataka, takva bi se informacija možda i mogla smatrati legitimno zatraženom. Naravno, sve ovisi od slučaja do slučaja, ali u načelu tijela javne vlasti nisu prema Zakonu obvezna izrađivati informaciju, npr. analize, procjene, izvješća, koja u tom trenutku ne postoji.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/02

„Iz Vašeg upita i priložene predstavke upućene čelniku tijela razvidno je da ste od čelnika tijela-općinskog državnog odvjetnika zatražili da se izjasni vezano za pitanja iz radnopravnog odnosa, gdje od istog tražite mišljenje odnosno njegovo osobno zaključivanje. Dakle, u Vašem slučaju ne primjenjuje se Zakon jer nečija mišljenja i osobni zaključci nisu informacija u smislu Zakona.“

4. Dostava zapisnika, ugovora, natječajne dokumentacije i slično

➤ KLASA: 008-05/12-01/77

„Dakle, nakon što smo utvrdili da zapisnik predstavlja informaciju, koju bilo koji korisnik može zatražiti, potrebno je utvrditi da li se na taj zapisnik primjenjuje koji od izuzetaka propisanih Zakonom. Primjerice, ako zapisnik sadrži osobne podatke koji mogu identificirati dijete, ili koju drugu osobu koja nije djelatnik škole, potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka prekriti takve podatke, ali dati preslik ostatka zapisnika, budući da on predstavlja informaciju od javnog značaja. Isto vrijedi i za eventualne ostale izuzetke.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/74

„Smatramo da bi na takvom dokumentu prilikom omogućavanja informacije korisniku prava na informaciju, trebalo zaštititi sve osobne podatke, osim imena i prezimena osobe kojoj je isplaćena naknada. Što znači da bi na takvom dokumentu trebalo prekriti sve osobne podatke kao što su datum i mjesto rođenja, OIB, adresa stanovanja, broj računa u banci i slično.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/78

„Upravnosudskom praksom, rješenjima ove Agencije, te teleološkim i komparativnim tumačenjem Zakona došlo se do stajališta kako ugovori između subjekata javnog te subjekata privatnog prava predstavljaju informaciju od javnog značaja. Naravno, u slučaju da pojedini dijelovi ugovora potpadaju pod izuzetke od prava na pristup informacijama, propisanim člankom 8. navedenog Zakona, takvi se dijelovi moraju izuzeti, ali se ostatak ugovora mora dati.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/87

„Ova Agencija je mišljenja da bi radi transparentnosti rada i djelovanja tijela javne vlasti, a osobito trošenja novaca iz proračuna općine, trebalo bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj, domaćoj ili stranoj osobi omogućiti pravljenje preslika ugovora, uz zaštitu osobnih podataka ili poslovne tajne, ako su u istima sadržane ili ako postoji drugi propisani izuzetak iz članka 8. Zakona.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/87

„Ova Agencija je mišljenja da se temeljem odredbi Zakona može omogućiti djelomični pristup u natječajnu dokumentaciju izabrane osobe u školi jer će navedena osoba postati zaposlenik škole. Pristup zatraženim informacijama, priloženim diplomama, životopisi, potvrdama i drugim dokumentima bi mogao biti dostupan samo djelomično i to na način da ostali osobni podaci na dokumentima kojima se dokazuju kvalifikacije prikriju, kao što su adresa, datum rođenja, mjesto rođenja, e-mail, telefon, a koji nisu direktno vezani uz zaposlenje osobe. Davanjem ostalih osobnih podataka koji nisu izravno vezani uz zaposlenje osobe došlo do povrede odredbe članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka.“

➤ KLASA: 008-05/12-01/69

„Kako iz činjenica koje ste naveli proizlazi da osoba koja traži informaciju nije bila sudionik postupka javne nabave, te da je postupka javne nabave završen, zaključujemo kako osoba nema pravo na traženu informaciju temeljem Zakona o javnoj nabavi, pa se stoga primjenjuje Zakon.“

5. Obveza informiranja javnosti o dnevnom redu zasedanja ili sastanaka

➤ Klasa: 008-05/12-01/80

„Člankom 21. stavkom 2. Zakona propisano je da su tijela javne vlasti obvezna javnost informirati o dnevnom redu zasjedanja ili sastanaka i vremenu njihovog održavanja, načinu rada tijela javne vlasti i mogućnostima neposrednog uvida u njihov rad, te broju osoba kojima se može istovremeno osigurati neposredan uvid u rad tijela javne vlasti pri čemu se mora voditi računa o redoslijedu prijavljivanja. Citirana odredba članka 21. Zakona ne znači da je tijelo javne vlasti dužno javnost pozvati na sastanak ili sjednicu.“

6.5. Upravni sporovi i presude upravnih sudova

Tijekom 2012. godine žalitelji su pred nadležnim upravnim sudovima pokrenuli 13 upravnih sporova, te je Agencija izradila 13 odgovora na tužbu, što predstavlja 2,7% u odnosu na ukupan broj predmeta i smanjenje je u odnosu na 2011. godinu, u kojoj su bila pokrenuta 24 upravna spora ili 11% u odnosu na broj zaprimljenih žalbi. Od ukupno 13 pokrenutih sporova, 4 postupka su pokrenula tijela javne vlasti kao prvostupanjska tijela protiv rješenja Agencije kojima je utvrđeno da su žalbe osnovane. Također su 4 upravna spora pokrenuta zbog toga što Agencija nije riješila žalbe u zakonskom roku, a 5 je sporova pokrenuto zbog odbijajućih rješenja Agencije, te 1 upravni spor koji je stranka pokrenula protiv tijela javne vlasti od kojeg je u međuvremenu odustala.

Agencija je tijekom 2012 godine zaprimila 13 presuda kojima se tužba odbija, 3 presude kojima se tužbe odbacuju jer je sporove pokrenulo prvostupanjsko tijelo, 6 tužbi je uvaženo iz razloga koje u nastavku navodimo. Presudama Upravnog suda RH Us-9990/2011-4 od 22. prosinca 2011. godine, Us-9837/2011-4 od 22. prosinca 2011. godine i Us-9472/2011-4 od 22. prosinca 2011., koje je Agencija zaprimila u 2012. godini, uvažene su tužbe tužitelja protiv rješenja Agencije, iz razloga što pozivanjem korisnika prava na informaciju da traženu informaciju primi na način različit od traženog, javnopravno tijelo nije udovoljilo svojoj obvezi davanja informacije, jer tražena informacija korisniku nije pružena, već mu je samo pružena mogućnost da na ponuđeni način primi informaciju, a tuženo je tijelo bilo dužno odlučiti obrazloženim rješenjem, što nije učinilo.

Presudom Upravnog suda RH, Poslovni broj: Us-10052/2011-4 od 21. prosinca 2011. godine, koju je Agencija zaprimila u 2012. godini, Upravni sud RH je izrazio pravno shvaćanje da je Požeški športski savez kao udruga tijelo javne vlasti. Presudom Visokog upravnog suda RH, Poslovni broj: 12306/2011-9 od 29. veljače 2012. godine tužba je uvažena zbog toga što Agencija nije meritorno odlučila o žalbi koja je podnesena zbog šutnje prvostupanjskog tijela, nakon što je prvostupanjsko tijelo naknadno pružilo informaciju tužitelju. Presudom Visokog upravnog suda RH, Poslovni broj: Us-11415/2011-4 od 28. veljače 2012. godine Visoki upravni sud RH uvažio je tužbu budući da smatra da se informacija o svjedodžbi o sposobnosti brodova za plovidbu za brod „Jadranka“ i za brod „Otoci“, trebala dostaviti tužitelju, a dostavu navedenih informacija je Hrvatski registar brodova odbio zbog poslovne tajne, a Agencija je potvrdila rješenje Hrvatskog registra brodova.

U 13 predmeta Upravni sud Republike Hrvatske je tužbu odbio kao neosnovanu. U 3 predmeta Upravni sud u Zagrebu oglasio je ništavim rješenje Agencije i prvostupanjskih tijela iako je tijekom 2012. godine Agencija zaprimila presude Visokog upravnog suda RH u identičnim predmetima, sa istim tužiteljem, gdje su tužbe odbijene. U tim predmetima Upravni sud RH odnosno Visoki upravni sud RH je odbio tužbe budući da je tuženo tijelo osnovano odbilo žalbu

tužitelja, iz razloga jer zahtjev tužitelja – uvid u spis – ne predstavlja informaciju u smislu Zakona, te je iz tog razloga prvostupanjsko tijelo osnovano zatražilo od tužitelja da ispravi svoj zahtjev, na način da točno odredi koju informaciju traži.

Upravni sud u Zagrebu je presudama Poslovni broj Usl-985/12-11 od 10. srpnja 2012. godine, Poslovni broj Usl-1807/12-13 od 11. rujna 2012. godine i Poslovni broj: Usl-364/12-16 od 26. rujna 2012. godine odlučio da u tim slučajevima tužitelj može pravo uvida u spis ostvariti prema odredbama Zakona o kaznenom postupku, te nije prihvatio argument kojim je od tužitelja zatraženo da ispravi svoj zahtjev, na način da točno odredi koju informaciju traži, te je oglasio ništavim rješenje Agencije i prvostupanjskih tijela.

6.6. Aktivnosti Agencije vezane za proces pridruživanja Europskoj uniji

Agencija je izradila izvješća vezana za predpristupne aktivnosti i to: izvješća za Odbor za stabilizaciju i pridruživanje, za Pododbor za pravosuđe i unutarnje poslove, izvješće „Samoprocjena Agencije“ u procesu pristupanja Europskoj uniji, Monitoring izvješća za zadano razdoblje, te izvješća za Misiju stručnjaka Europske komisije za područje pravosuđa na temu o pravu na pristup informacijama. Agencija je sudjelovala na sastanku Pododbora za pravosuđe i unutarnje poslove u Zagrebu, te na sastancima Misije stručnjaka Europske komisije za područje pravosuđa na temu o pravu na pristup informacijama.

6.7. Projekti

Tijekom 2012. godine započeo je projekt Matra flex programa „Enhancing capacities of the CAPPD in the field of right of access to information“. Cilj projekta je jačanje svijesti građana vezano uz Zakon, te jačanje provedbenih mjera na tom području. U okviru navedenog projekta Sveučilište Leiden je izradilo analizu Zakona, održana je radionica za članove Stručne radne skupine za izradu Zakona u okviru koje je prezentiran komparativni pregled pojedinih zakonskih rješenja EU u području prava na pristup informacijama. Također su izrađeni materijali vezani za poslovnu tajnu, klasificirane informacije i Direktivu o ponovnoj uporabi informacija. Ostatak aktivnosti vezan je uz donošenje novog Zakona.

U 2012. godini je nastavljen rad na projektu „Strengthen the implementation of the new Freedom of Information Act“, koji je završio u travnju 2012. godine.

Tijekom 2012. godine započeo je projekt „Increase the capacity of Croatian NGOs to use access to information“, koji je provodila u Republici Hrvatskoj udruga EXPERT forum iz Rumunjske u suradnji s Agencijom, a kojeg financira Britansko veleposlanstvo u Zagrebu. Cilj projekta je poboljšanje kapaciteta nevladinih udruga za praćenje provedbe Zakona organiziranim aktivnostima kao što su edukacije i radionice, te izrada smjernica, kako bi civilno društvo moglo što uspješnije nadzirati rad tijela javne vlasti, utjecati na njihov rad i zajednički sudjelovati u borbi protiv korupcije. Agencija je aktivno sudjelovala u organizaciji edukacija, izradi materijala i predavanja.

U sklopu FFRAC 2010 Agencija je prijavila projekt „Improving the Access to Information in Public Administration“, u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom, a ukupna vrijednost projekta je 222.222 €. Trenutno projekt čeka odobrenje, te je predložena odgoda projekta zbog promjena u Zakonu.

6.8. Obilježavanje Međunarodnog dana prava na pristup informacijama „Građani imaju pravo znati“

Međunarodni dan prava na pristup informacijama „Građani imaju pravo znati“, obilježava se u svijetu od 2002. godine i to 28. rujna, a svrha obilježavanja je podizanje svijesti građana o pravu na pristup informacijama koje posjeduju, kojima raspolažu ili koje nadziru tijela javne vlasti. Obilježavanjem toga dana želi se informirati građane o pravu koja im pripada temeljem Zakona, te ih potaknuti na korištenje tog prava.

Povodom Međunarodnog dana prava na pristup informacijama „Građani imaju pravo znati“ Agencija je organizirala „Tjedan dana prava na pristup informacijama“ i to: „Dan otvorenih vrata“ – savjetovanje službenika za informiranje, edukaciju za učenike srednje škole (Upravna i birotehnička škola Zagreb, Varšavska 17), pod nazivom „Mladi službenik za informiranje“, za koju priliku je izrađen Priručnik za mlade, održano je predavanje „Pravo na pristup informacijama“ u trgovačkom društvu Odašiljači i veze, Ul. grada Vukovara 269/d, koje je u Antikorupcijskom programu za trgovačka društva, te su održana 2 Info-štanda za građane i medije na Trgu bana Josipa Jelačića.

6.9. Suradnja s drugim tijelima

U suradnji sa Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Agencija je sudjelovala u izradi teksta za Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013.-2016. godine u dijelu koji se odnosi na pravo na pristup informacijama.

Agencija je sudjelovala u radu Stručne radne skupine za izradu Zakona, u okviru koje je izrađen Nacrt prijedloga Zakona.

Dana 31.01.2012. godine Agencija je sudjelovala u izradi i javnoj raspravi o prioritetima i mjerama Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast. Dana 4. i 5. listopada 2012. godine u Dubrovniku je predstavnik Agencije sudjelovao na Europskom sastanku inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, te Agencija sudjeluje u radu Savjeta Partnerstva za otvorenu vlast.

U suradnji sa Samostalnim sektorom za suzbijanje korupcije Ministarstva pravosuđa, Agencija je sudjelovala u izradi nacrta novog Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije.

Tijekom 2012. godine obavljene su pripremne radnje za pilot projekt s Državnom školom za javnu upravu vezano za edukaciju službenika za informiranje. Nakon uspješno provedenog pilot projekta u programu Državne škole za javnu upravu s nazivom „Pravo na pristup informacijama“ predviđena je edukacija koja će se održavati tijekom godine u nekoliko termina.

U prostorijama Agencije, u okviru TAIEX-a, Expert Mission on the right of access to information in public administration“, od 29. do 31.05.2012. godine održana je edukacija za zaposlenike Agencije gdje je predavač bila zamjenica slovenskog Informacijskog povjerenika, te je za članove Stručne radne skupine za izradu Zakona održano predavanje na temu „Ponovna uporaba informacija i redovito objavljivanje informacija“.

6.10. Poduzete aktivnosti na promoviranju prava na pristup informacijama

Agencija je u sklopu postojećih sredstava promovirala pravo na pristup informacijama putem internetske stranice, izradom prigodnih brošura i letaka, u skladu sa proračunskim sredstvima.

U okviru projekta „Strengthen the implementation of the new Freedom of Information Act“ izrađene su i štampane Smjernice za klasifikaciju podataka i Smjernice za pristup informacijama, te su izrađene Smjernice za izradu kataloga informacija koje su objavljene na internetskoj stranici Agencije.

Agencija je izradila i šampala u okviru projekta „Capacity building of the Croatian agency for protection of personal data (CAPPD)“, brošuru koja se odnosi na pravo na pristup informacijama, a također je izrađen spot koji promovira i zaštitu osobnih podataka i pravo na pristup informacijama. Spot je dostupan na internetskoj stranici Agencije.

6.11. Edukacije

U okviru projekta „Strengthen the implementation of the new Freedom of Information Act“ održano je tijekom 2012. godine 5 edukacija za službenike za informiranje i to: 24.01.2012. godine u Rijeci, 16.02.2012. godine u Varaždinu, 28.03.2012. godine u Splitu, te 27. i 29.03.2012. godine u Zagrebu. Agencija je aktivno sudjelovala u organizaciji i održavanju predavanja na navedenim edukacijama.

Predstavnici Agencije sudjelovali su na seminarima za predstavnike voditelja zbirki osobnih podataka i za tijela javne vlasti, koji su održani u nekoliko većih regionalnih središta diljem Hrvatske kako bi se postigli najbolji mogući rezultati vezani za ispunjenje zakonskih obveza od strane voditelja zbirki osobnih podataka i tijela javne vlasti i to: 26.01.2012. godine u Zagrebu, 13.03.2012. godine u Slavonskom Brodu, 14.03.2012. godine u Sisku i 15.03.2012. godine u Karlovcu.

U okviru aktivnosti Agencije povodom Europskog dana zaštite osobnih podataka za studente je održano predavanje na temu „Pravo na pristup informacijama u radu s medijima“ dana 26.01.2012. godine. Na Pravnom fakultetu u Zagrebu je dana 08.03.2012. godine održano predavanje na temu pristup informacijama za studente Pravnog fakulteta. Dana 20.09.2012. godine održana je radionica za ravnatelje ustanova socijalne skrbi Ministarstva socijalne politike i mladih na temu „Primjena Zakona o pravu na pristup informacijama na javne ustanove socijalne skrbi“.

Agencija je sudjelovala u edukaciji za službenike za informiranje Vlade Republike Hrvatske, vladinih ureda i ministarstava, dana 12.11.2012. godine.

U okviru projekta „Increase the capacity of Croatian NGOs to use access to information“ održane su 2 edukacije za udruge i predstavnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i to u Splitu dana 21.11.2012. godine i u Dubrovniku dana 23.11.2012. godine.

Dana 27.11.2012. godine Agencija je održala edukaciju za službenike za informiranje u sklopu pilot projekta s Državnom školom za javnu upravu, u okviru kojega su izrađeni materijali za teorijski dio edukacije i vježbe za radionicu.

U razdoblju od 09.11. 2012. do 21.12.2012. godine Agencija za zaštitu osobnih podataka je u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, organizirala 17 edukacija „Zaštita osobnih podataka i pravo na pristup informacijama“ na kojima su sudionici bili predstavnici tijela javnih

vlasti i službenici za informiranje, te na kojima je educirano nešto više od 800 službenika za informiranje.

6.12. Info-telefon

Agencija je organizirala radnim danom od 10:00 - 12:00 sati Info - telefon za pitanja građana, službenika za informiranje i drugih zainteresiranih osoba iz područja pristupa informacijama. U periodu od 01.02.2012. do 31.12.2012. godine odgovoreno je na 535 upita. Tijekom mjeseca siječnja 2012. godine većina upita putem telefona i elektroničke pošte bila je usmjerena na izradu i dostavu izvješća o provedbi zakona i obveze koje proizlaze za tijela javne vlast. Neovisno od Info-telefona djelatnici Agencije su dostupni i za pozive preko centrale koji se spajaju tijekom cijelog dana svim zaposlenicima, ovisno o sadržaju svakog pojedinog upita.

6.13. Prisustvovanje na stručnim skupovima

Agencija je sudjelovala na okruglom stolu pod nazivom „Perspektive antikorupcijske politike bez pritiska Europske unije“, konferenciji „Preduvjeti sudjelovanja građana u odlučivanju i javne uprave kao odgovornog i transparentnog servisa građana, konferenciji „Informacijama do demokracije“, te seminaru u organizaciju TAIEX-a „The Ombudsman function & access to public information“ u Švedskoj 12. do 14.09.2012. godine.

Dana 27.09.2012. godine predstavnik Agencije je sudjelovao na panelu konferencije Regional civil society conference “For Europe of the Western Balkans and Turkey”. Agencija je sudjelovala na radionici dana 17. i 18.12.2012. godine u organizaciji TAIEX-a „Workshop on cooperation in the area of data protection“, u Makedoniji koja je obuhvaćala i područje prava na pristup informacijama.

6.14. Pojavljivanje u medijima

U 2012. godini Agencija je zaprimila 14 medijskih upita (radio, televizija, tiskani mediji) koji su se odnosili na zaštitu prava na pristup informacijama. Radi informiranja građana o aktivnostima i događanjima, Agencija je sazvala 4 konferencije za medije i to: predstavljanje Izvješća o provedbi Zakona za 2011. godinu, predstavljanje programa i aktivnosti povodom obilježavanja Međunarodnog dana prava na pristup informacijama, obilježavanje Međunarodnog dana prava na pristup informacijama i predstavljanje projekta „Increase the capacity of Croatian NGOs to use access to information“.

Predstavnici Agencije su sudjelovali u emisijama, davali telefonske izjave i izjave za medije na temu prava na pristup informacijama i to za: Tjednik Globus – Zagrebački holding d.o.o. mora pružiti informaciju po nalogu Agencije, Radio Split – Parkovi i nasadi d.o.o. Split – Pravo na pristup informacijama, Novi list – HANFA – vrste i visine naknada i administrativnih pristojbi, Portal Epožega – Zaštita prava na pristup informacijama u slučaju žalbe MNK „Požega 2000“ postupanje po presudi Upravnog suda, HRT – Hrvatski radio emisija „Puls javnosti“ – Izvješće o zaštiti prava na pristup informacijama, Radio 101 – Transparentnost vlasti, Novi list – Pravo na pristup informacijama, Portal H-alter – Žalbe upućene Agenciji i intervju ravnatelja, portal GONG.hr – Upit o provedbi zadaća Agencije iz područja zaštite prava na pristup informacijama, Bjelovarsko-bilogorski radio – O zaštiti prava na pristup informacijama i o Međunarodnom danu prava na pristup informacijama, HRT – Tema dana – Međunarodni dan prava na pristup informacijama, izjava za Radio Dubrovnik, emisija Cenzura plus na temu: Suzbijanje korupcije i jesmo li uspješni u tome?

7. Ocjena stanja i prijedlozi za unapređenje

Područje prava na pristup informacijama je jedno od najvažnijih u javnom sektoru, a u samoj biti Zakona je mijenjanje načina razmišljanja zaposlenih u tijelima javne vlasti, te usmjerenost na transparentnost i otvorenost u radu tijela javne vlasti.

Nakon dvije godine rada na provedbi Zakona možemo zaključiti da su vidljivi rezultati poboljšanja zakonodavnog okvira pristupa informacijama. Građani i ostali korisnici prava na informaciju koristili su institut prava na pristup informacija češće nego prethodnih godina, što je sa aspekta ljudskih prava pozitivno i ohrabrujuće. S druge strane činjenica većeg broja žalbi, osobito zbog tzv. „šutnje“ uprave, ukazuje da tijela javne vlasti moraju uložiti velike napore kako bi se zahtjevi za pristup informacijama rješavali u zakonskim rokovima i kako bi što uspješnije donosili odluke prilikom rješavanja zahtjeva, rukovodeći se načelom da je dostupnost informacija pravilo, a da je uskrata informacija izuzetak koji se mora koristiti u skladu sa zakonskim ograničenjima.

S obzirom da službenici za informiranje rješavaju pojedinačne zahtjeve, redovito objavljuju informacije, te obavljaju ostale poslove koji su im povjereni temeljem Zakona, nužno je njihovo stručno osposobljavanje i usavršavanje, u dijelu prava na pristup informacijama i Zakona o općem upravnom postupku. Također je potrebno organizirati događanja na kojima bi službenici za informiranje mogli razmijeniti iskustva i ukazati na probleme sa kojima se susreću u radu, te im pružati savjetodavnu pomoć.

Agencija je 2012. godine započela edukacije i za čelnike tijela, te smatramo da s time treba nastaviti jer ako čelnici ne poznaju okvir i značenja pristupa informacijama u suvremenom društvu, službenicima za informiranje će biti daleko teže rješavati zahtjeve i ostale poslove na koje ih Zakon obvezuje. Preporuka je da se i ostali zaposlenici u tijelima javne vlasti educiraju o pristupu informacijama jer bez poznavanja navedenog prava teško će moći razumjeti zašto netko traži informacije. To je osobito važno jer je novi Zakon donio niz novosti, primjerice ponovnu uporabu informacija, veću obvezu proaktivne objave informacija, Središnji katalog službenih dokumenata Republike Hrvatske i druge novosti koji će biti izazov za sva tijela javne vlasti.

U idućem razdoblju potrebno je provesti podizanje svijesti korisnika prava na informaciju o potrebi i važnosti ostvarivanja prava na pristup informacijama kao temeljnog ljudskog prava putem organiziranih seminara, tribina, radionica za udruge i građane, te medijskih i drugih oblika kampanja upućenih građanima u daljnjoj promociji Zakona.

U budućem periodu potrebno je dodatno poticati tijela javne vlasti da u što većem broju dostave Izvjješće o provedbi Zakona jer se samo na taj način može dati potpuni prikaz provedbe Zakona u svim tijelima javne vlasti.

Rad Agencije kao neovisnog tijela za zaštitu prava na pristup informacijama u 2012. godini bio je obilježen konstantnim i znatnim povećanjem broja žalbi i drugih predmeta u postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama, te ostalih poslova koji su u nadležnosti Agencije. Stalni porast broja žalbi, te mali broj pokrenutih upravnih sporova, svjedoči o iznimno visokoj razini povjerenja koje su stranke imale u rad Agencije, što je svakako rezultat žalbenih postupaka u kojima je velik broj usvojenih žalbi i činjenica da u većini slučajeva tijela javne vlasti postupaju, iako ne u rokovima, po nalogima Agencije.

Agencija se tijekom 2012. godine nalazila u poteškoćama zbog kadrovskih i finansijskih nedostataka, a također i zbog uočenih nedostataka u samom Zakonu, koje su navedene u prošlogodišnjem Izvjješću. Nedostatak administrativnih kapaciteta i povećani broj predmeta u odnosu na 2011. godinu doveo je do produljenja vremena koje je u prosjeku potrebno za rješavanje žalbenog predmeta. Predanim radom i zalaganjem te organizacijom posla, stvaranjem

i kreiranjem vlastite prakse na osnovu profesionalnog znanja i iskustava, djelatnici Odjela za zaštitu prava na pristup informacijama su nastojali prevladati nedostatak rješavatelja predmeta.

Europska komisija je prepoznala, da je prema značenju prava na pristup informacijama i kontinuiranom povećanju broja predmeta, značenju pristupa informacijama kao sredstvu za borbu protiv korupcije, nužno ojačati kapacitet Agencije te osigurati potrebne kadrove sposobne za donošenje odluka u svim vrstama predmeta. Administrativni kapaciteti su bili jedna od ključnih točaka o čemu je Agencija trebala izvješćivati Europsku komisiju.

Agencija je do sada izvršila sve zadatke i obveze predviđene Zakonom, te redovno rješavala žalbe, upite i druge podneske iz području prava na pristup informacijama.

Bez obzira na nedostatak finansijskih sredstava, Agencija je uz pomoć EU i bilateralnih projekata te suradnje s drugim institucijama održala niz edukacija za službenike za informiranje i predstavnike udruga. Agencija je pomoću finansijskih sredstava iz projekata izradila promotivne materijale koje je dijelila na svim edukacijama te info štandovima. Financiranjem iz projekta je izrađen promotivni spot, te je Agencija kroz ostale aktivnosti radila na osvješćivanju korisnika prava na informacije.

Dovoljan broj zaposlenih, te odgovarajući i dostatan poslovni prostor nužni su preduvjeti za nesmetan rad svake institucije. S obzirom da se Povjereniku za informiranje kao neovisnom državnom tijelu za pristup informacijama daju veće ovlasti i proširuje djelokrug rada, a uzimajući u obzir povećanje opsega posla i složenost posla, potrebno je osigurati dovoljno materijalnih resursa potrebnih za nesmetano funkcioniranje Ureda Povjerenika za informiranje, kako bi se Zakon mogao provoditi. Također je potrebno daljnje sustavno jačanje administrativnih kapaciteta neovisnog državnog tijela za pristup informacijama daljnjim zapošljavanjem kao i dodatnim usavršavanjem sadašnjih zaposlenika, te osiguranje prostora i ostalih sredstava koji su neophodni za rad, posebice za obavljanje inspekcijskih poslova.

Mišljenja smo da ako se ne osigura dodatno zapošljavanje da će se nove ovlasti iz Zakona svesti na listu lijepih želja i frustraciju građana zbog nemogućnosti da se do informacija dođe na brz i učinkovit način.

R A V N A T E L J

Dubravko Bilić, mag.philol.croat.